

Notat

Til Forskningsutvalget
Fra Universitetsbiblioteket

Pilotprosjektet ”Økt tilgang til forskningsresultater”

Pilotprosjektet ”Økt tilgang til forskningsresultater” blir gjennomført av Universitetsbiblioteket (UB) våren 2010. Piloten er iverksatt på bakgrunn av

Universitetsstyrets vedtak om økt tilgang til forskningsresultater¹. Prosjektet har flere delmål:

- Bidra til å gjøre resultater fra UiBs forskning offentlig tilgjengelig
- Utarbeide gode tekniske og administrative arbeidsrutiner
- Skaffe erfaringer omkring forskernes holdninger til egenarkivering og Open Access
- Grunnlag for statistisk tallmateriale for hvor mye av det produserte vitenskapelige materiale fra UiB som kan egenarkiveres

Vi har involvert Sju institutter i piloten, hvor forskerne er blitt bedt om å laste opp fulltekst av sine publiserte vitenskapelige artikler fra 2009 og 2010 i Frida. Disse blir så overført til et lukket arkiv hvor UB rettighetsklarerer materialet, og fører statistikk. I tilfeller hvor utgiver tillater egenarkivering blir artiklene overført til Bergen Open Research Archive (BORA).

Erfaringer så langt

Teknisk løsning fungerer bra. Data blir automatisk overført fra Frida til det lukkede arkivet. Det gjenstår litt testing og modifisering, samt videreutvikling av en automatisk overføring mellom det lukkede arkivet og BORA.

Så langt i prosjektet har vi identifisert en del utfordringer som må taes med videre i arbeidet med Open Access ved UiB. Tilbakemeldingene og erfaringene fram til nå involverer forbedringer i forhold til teknisk løsning og brukergrensesnitt, samt de administrative rutinene. Disse punktene henger imidlertid sammen:

- Det må gjøres forbedringer i Frida sitt brukergrensesnitt. Det må være mer intuitivt for brukere, samt at valgmulighetene som gis brukerne må være korrekt, noe de ikke er i dag
- Frida må sende mer informasjon til arkivene enn det som gjøres i dag. For lite informasjon om posten de sender fra seg, gir mye ekstraarbeid for arkivene

---

¹ ¹ Styresak 08/39: Økt tilgang til norske forskningsresultater fra UiB: <http://www.uib.no/filearchive/2009-039.pdf>

- Et annet praktisk problem er at innleveringsgrensesnittet i Frida ikke er tilpasset pilotprosjektet

Tilbakemeldinger fra pilotinstituttene

Det har så langt blitt arrangert to fellesmøter for kontaktpersoner ved pilotinstituttene.

Tilbakemeldingene UB har fått på disse møtene er at egenarkivering er vanskelig å få de vitenskaplig ansatte engasjert i. Dette kan være på grunn av praktiske problemer, tidsmangel og/eller uenighet med egenarkiveringstanken. Det ser ut til at faktorene som har begrenset antallet opplastinger varierer noe fra institutt til institutt

- Et av de praktiske problemene som har blitt nevnt er forskers plikt til å få samtykke fra medforfattere
- Tidsspørsmålet er noe som er gjennomgående hos alle fagmiljøene, selv om UB har fått tilbakemeldinger på at det er teknisk lett å gjøre selve opplastingen. En del forskere synes ikke det er nødvendig å egenarkivere materiale som er publisert og ofte allerede tilgjengelig på internett
- Forskerne ønsker ikke å tilgjengeliggjøre akseptert versjon av artikkelen
- Så langt i prosjektperioden har det blitt lastet opp ca 50 artikler som inngår i prosjektgrunnlaget. Det er ikke grunn til å tro at dette tallet vil øke drastisk, og det gjør at tallmaterialet fra prosjektet sannsynligvis vil bli noe svakt
- Det har også kommet innspill på hva som kan gjøres for å øke mengden egenarkiverte artikler

Det vil bli skrevet en fyldig sluttrapport når prosjekttiden er over. Denne vil også inneholde tallmateriale fra en spørreundersøkelse blant forskerne i prosjektinstituttene angående deres holdninger til egenarkivering og Open Access. Denne spørreundersøkelsen gjøres av Barulaganye Hulela som en del av hennes mastergrad i International Master in Digital Library Learning (DILL)